

KÖRKÉP

ALGYÓ. Ma délután 5 órától Pro Musica karácsonyi hangversenyt rendeznek a faluházban. Minden érdeklődőt szeretettel várnak. Holnap délután 5 órától az Algyói Gazdakör közgyűlést tart a faluházban.

BORDÁNY. Csütörtökön tartották meg a faluház rendezvényterében a faluház felújításával kapcsolatos önkormányzati-civil egyeztetést. A házban ma kezdődnek meg a munkálatok, így az épület nagy részét ki kellett üríteni a felújítás idejére. A Kulturális és Szabadidős Egyesület, a Bordányi Gyermek- és Ifjúsági Önkormányzat, a falugazdász és a földrendező várhatóan 2005. március 30-áig a volt patika iskolaépületébe települ át. A könyvtár a nagyermebe költözött és ezen időszak alatt kölesönözní – a tervek szerint – a polgármesteri hivatalban lehet majd. A felújítás utáni elhelyezés lehetőségeiről is tárgyaltak a felek, azonban itt még nem született eredmény, ezért várhatóan ez ügyben további egyeztetések szükségesek.

DESKA. A község önkormányzata ma tartja képviselő-testületi ülését a faluházban délután 4 órától. Az ülés témái között szerepel a polgármester tájékoztatója, 11 önkormányzati rendelet módosítása, a község rendezési tervének felülvizsgálata, a képviselő-testület 2005. évi munkaterve, valamint a vendéglő és a sportszarnok bérleti díjának módosítása.

MÓRAHALOM. Hét végén, december 18-án és 19-én karácsonyi vásár tartanak az Aranyszöm Rendezvényházban.

RUZSA. A képviselő-testület ma délután 5 órától a művelődési házban közmegehallgatást tart. Ezen egyebek mellett megvitatják az önkormányzat 2005. évi költségvetési koncepcióját. Az előadó Papp János polgármester lesz. – Angol nyelvtanfolyam indul a Móra Ferenc Művelődési Ház és Könyvtárban. Az első foglalkozást 2005. január 4-én rendezik meg. A tanfolyamot kedden és szerdán tartják délután 5-től este 8 óráig. Jelentkezni és érdeklődni a 62/585-182-es telefonszámon lehet, illetve a helyszínen a megadott napon.

SZATYMAZ. A község képviselő-testülete szerdán délután 4 órától ülésezik a művelődési házban (Dózsa György utca 42.). A testület dönt a 2005. évi munkatervéről, megtárgyalja a rendeltetésszerűket, majd az előterjesztéseket. Az előadók Gyömbér László polgármester és Mákos Istvánné jegyző lesznek.

SZEGED. A Millenniumi Kávéházban holnap délután 4 órától a Szegedi Társadalomtudományi Szakkollégium szervezésében Sáringer János: Adattár a magyar külügyi szolgálat történetéhez 1920–1944 című könyvének és CD-ROM-jának bemutatóját tartják. A beszélgetőpartner Ferwagner Péter Ákos. Ugyanitt este 6 órától Fohász a déli végeken címmel előadás kezdődik, a melynek vendége Bogdán József papköltő Törökkanizsáról. A házigazda Léphaft Pál Újvidékről.

ZSOMBÓ. A Wesselényi Népfőiskola szervezésében, az egykori tanyai iskolában ma este 6 órától Raskó István és Horváth Ferenc tart előadást Csengele vezér rokonai, illetve A DNS-vizsgálat címmel.

Elvarázsolt völgy – karácsonyi vásár a Dugonics téren

Kemencés langalló és forralt bor

Elvarázsolt völgyé lényegült a Dugonics tér, a karácsonyi vásár tartamára. Naponta sok százan látogatják a piros-zöld pavilonkakat, és eszik, pirosra fagyott ujjal, a kemencés langallót, a libatőpörtyűs-lilahagymás lángost – ott sül előtűk, parázon, örökéletű agyagharangban –, s kortyolják a mazsolás forralt bort. A „bicskei bicskafa” vágódeszkát terem, és kiderül, minden készíthető fából, épp csak vaskarika nem.

Alkácáfűst úszik a Dugonics téren, a középkori igriceze, szegfűszegillat, kacagás, mintha Szepesi Attila versvilága adódott volna össze Berda Józseffel. Egymásba ér múlt és jelen, kulinária és ezoterika. Hogy hó sehol – hét végén legalábbis nem volt –, senkinek sem hiányzik. Még nincs este, de már teljes a sötét, diszkvilágítás-fényben úszik a késő délután, tolong a tömeg a világitópörtyűs tetejű házikók előtt, forraltbort pára száll. Kerekében guruló, fehérre meszelt kemencében – kályhacső áll ki belőle, füstöl vidáman – violaszín-fehér-piros parázon langalló sül, rajta szalonna, hagyma, tejföl, reszelt sajt. Időlen idők óta ismert étel ez a Palócöldön – eredetileg zsírral, tejföllel készült –, egy időben elfeledték, Kuti Mihályné újította föl, nővérével együtt. Haladjuk tovább! Új kemence, új illatok: lilahagymás-libatőpörtyűs, illetve – félévetáriánusoknak – sajtos lángos serceg. – Népvándorlaskori, úgynevezett agyagharang, nálunk, Pest megyében, máig ismerik – mutatja be a kemencét Pulik Krisztina. Vesszöböl vázat fontak, betapasztották azzal a földdel, ami épp az adott környéken található. Ha a váz belőle ki is égett, az agyag egyben maradt. – Az agyagharang örökéletű, mégis mindig új: továbbvándorolva sosem vitte magával a csoport, hisz máshol is van fűzfa, s agyag – halljuk.

Vas teástűzhely, rajta forralt bor, piros fazékban vörös borból, kék fazékban fehér borból. Fűszerezettségük: fahéj, szegfűbors, szegfűszeg, és így tovább. – Nálunk máig él a múlt, igaz, hagyományörző egyesületünk is rásegít. Csak azért nincs köröm csavarva most a nagykendő, mert még nincs igazán hideg. A sparheltet magam szereltem ki a könyhánkból – halljuk Krisztinától. S köz-

Gyerek és felnőtt egyaránt talált kedvére való ajándékot

Fotó: Gyenes Kálmán

ben körülöttünk a tömeg, a sokhangú nevetés, a könyvpavilonról idáig úszó középkori-vásári zene, a pattogó tűz, az akác-rönk-láng.

Haladjunk arrébb! Adányiné Peterdi Zsuzsanna és Gurzóné Szabó Beáta pavilonjánál – Dariusz 2000 Bt. – krémleves kanalaz valaki, rozscipóból. Aztán elfo-

gyasztja a tányért is – azaz a cipót. A padok fölött sátorponyva, az asztalukon pisla, imbolygó mécses, az emberek mazsolás forralt borból telt bögre falán melegítik gemberedett ujjukat. Csak pár lépés, és elérjük a fát, melyen vágódeszka terem. – Ez a „bicskei bicskafa” – halljuk még arrébb, további pavilonnál, a bicskei Fa-Ti-

me képviselőjétől, a cég, a jelek szerint, mindent készít fából, épp csak vaskarikát nem. A kérgesfűzött fa ágain úgy himbálódnak a szabálytalan vágódeszkák, hogy mindenki kedvet kap a hagyományhoz. A pavilonban kimérák – fába épített kvarcórák. (A fajától függően narancssárga, rózsaszínes, drapp) vágásfelület, mely az óra számlapja, lecsiszolva – gyönyörűen láthatók az évgyűrűi –, a szerkezet két időt mutat. Egy percre pontos, s azt, hogy meddig élt a fa. Eredeti, szabálytalan ág-bogai a fának megmaradtak – csupán a számlap csiszolt. Mécsesstartók szintén akadnak itt, ugyancsak fából, a mögöttük illesztett fa-háttérben veszett allegorikus alakok. A láng kihangsúlyozza a körvonalakat, és lám, lobog a falon – például – a „Lélekvirág”, s így tovább.

Arrébb, ismét új pavilonnál – Simek Petra az árukészlet tulajdonosa – zsinóra fűzött, furcsa szárított termékek-levelek – datolya, fahéj, vaddohány, és így tovább – váltakoznak borostyánszerű, illóolajos, kavicsnyi szappandarabokkal. Fényforrás elé helyezt, batikolt papírok rajzolnak ki karácsonyhangelat-fokozásra alkalmas ábrákat. De már késő este van, a tömeg fogy, halkul a zsongás, a park fényhálóval átszőtt fái égnék tartják kivilágított, kéré ágait. Onnan várható – követik szemükkel az irányt a hamvadó tűzhöz megedni érkező, fényében vöröslő, tolokocsis hajléktalanok –, ha egyszer majd megérkezik, mennyből az angyal.

F. CS.

JÁTEKGYŪJTÉS GYEREKEKNEK

A Dugonics téri karácsonyi vásár rendezője, az Ördögcsékér Bt. játékgyűjtést is szervezett az SZTE Gyermekklinika, azaz az ott gyógyuló gyermekek részére. Használt, de jó állapotban lévő játékokat várnak a gyűjtés szervezői, és jönnek is az ajándékozni szerető gyerekek, szülőikkel, nagyszülőikkel. Be is írhatják nevüket, jókívánataikat a nagy vendégkönyvbe. „Idáig öt nagy zsák játék gyűlt össze” – tudtuk meg Mocselini Melindától, a játékokkal telt asztal mellett. Plüssoroszlán éppúgy látható itt, mint műanyagdömpör, s mesekönyvek sora. Az akció huszonharmadikáig tart.

Kedden az Oktatási Minisztérium előtt tüntetnek a hátrányos megkülönböztetés ellen

Kevesebb juttatást kapnak az egyházi fenntartású iskolák

A jövő évi költségvetési törvény tervezete szerint a korábbinál kevesebb kiegészítő támogatást kapnának az egyházi iskolák. A szegedi Karolina Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Oktatási Intézmény költségvetése 20 százalékkal csökkenne az elvonások és az infláció miatt.

Az egyházi iskolákra nézve hátrányos megkülönböztetést tükröz a 2005. évi költségvetési törvénytervezet – állítja Lépés M. Katalin, a szegedi Karolina gimnázium igazgatója, aki a szociális támogatások kizárólag egyházi oktatási intézményekre vonatkozó csökkentését, illetve megvonását sérelmezi. „A megnyirbálási szándék a terv több pontjából is kiolvasható. Így például az egyházi iskolákban tanuló bejárók – vagyis a más településről naponta oda-vissza utazók – jövőre nem kapnának közlekedési támogatást. Ugyancsak megvonják az egyházi oktatási intézményektől az alpnormatíván belüli kiegészítő hozzájárulást, amely a legutóbbi változat szerint tanulóként 10 ezer forint lenne” – fogalmazott az igazgató nővér.

Hozzátette, hogy az alpnormatíván fölül, szociális szempontok szerint járó kiegészítő támogatás összege 2003 óta folyamatosan csökken. Az egyházi iskolák diákjai már tavaly is kevesebbet kaptak, mint az állami oktatásban tanulók.

Tavaly országos átlagban az egyházi iskolák még 151 ezer forintot kaptak tanulóként (a szociálisan rászorulóknak nagy száma miatt), az állami iskolák 150 ezer 762 forintot. Idén az egyházi iskoláknak

már csak 133 ezer forint kiegészítő támogatást jutott, a 2005-ös tervezetben ez már csak 125 ezer forint. „A törvénytervezet Vatikáni Szerződés kötelezi a mindenkori államvezetést, hogy a kiegészítő támogatásokat egyformán megadja az állami és egyházi iskolák tanulóinak” – mutatott rá Lépés M. Katalin.

A szociális hozzájárulások megkurtítása külön is érzékenyen érinti az egyházi iskolákat, mert ott az országos átlagnál (18 százalékkal) több szegény gyermek tanul (44 százalék).

A 732 fős Karolina Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti Oktatási Intézmény éves költségvetését megrendítené a jelenlegi tervezet elfogadása. Az elvonások és az infláció miatt legalább 20 százalékkal kevesebb pénzből lennének kénytelenek gazdálkodni. A kisebb iskolákat pedig tönkre is

teheti az új szabályozás. A gimnáziumi igazgató kiemelte még, hogy a közalkalmazotti törvény módosításának tervezete is diszkriminatív: a jövőben csak az egyházi iskolák pedagógusaira vonatkozna a közalkalmazotti bértábla, amely eddig mindenkire – tehát például a technikai stb. beosztásban dolgozókra is – érvényes volt.

„Mindebből sajnos az látható, hogy állami szinten nem ismerik el egyenrangúnak az egyházi oktatási intézményeket” – összegezte Lépés M. Katalin, megjegyezve, hogy december 14-én az Oktatási Minisztérium előtt tüntetnek az egyházi iskolák képviselői a hátrányos megkülönböztetés ellen.

„A jelenlegi közoktatási törvény normatívái nem tesznek különbséget állami és egyházi oktatási intézmények között” – mondta Kardos János, a szegedi polgármesteri hivatal oktatási irodavezetője. Hozzátette, hogy a normatív központi hozzájárulást ugyanazzal a feltételekkel kapják az iskolák. Az eltérés a szerkezeti különbségekből adódhat, vagyis abból, hogy az egyházak kevesebb alapfokú oktatási intézményt, s kisebb létszámú osztályokat működtetnek. A törvény azonban – ha az iskola megfelel a feltételrendszernek – biztosítja az esélyegyenlőséget.

Az ideai normatív támogatások szerint az egy gyermekre jutó összeg óvodákban 189 ezer forint, az általános iskolák alsó tagozatán 193 ezer forint, a felső tagozatán 202 ezer forint, középiskolában pedig 248 ezer forint.

NYILAS PÉTER

Európai Minőség Díj a Hanságinnak

Az országban elsőként a szegedi Hansági Ferenc Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakiskola és Szakközépiskola diákjai utazhatnak Europass-útlevelel külföldi szakmai gyakorlatra. Az iskola másik sikere: Európai Minőség Díjat nyert a Tempus Közalapítvány pályázatán.

Két jelentős eredménnyel is büszkélkedhet a szegedi Hansági Ferenc Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Szakiskola és Szakközépiskola. Diákjai az országban elsőként kaptak Europass-útlevelet, amelynek segítségével az Európai Unió országaihoz tölthetik szakmai gyakorlatukat. Emellett az iskola a napokban nyerte el a Tempus Közalapítvány pályázatán az Európai Minőség Díjat – tájékoztatta lapunkat Keveiné Mészáros Erika igazgató.

Az iskola oktatási programjában mindig is nagy súlyt szentelt, hogy a diákok külföldön mélyítsék el szakmai nyelvtudásukat. A Hansági kiterjedt né-

met, finn, svéd, lengyel és olasz kapcsolatokkal rendelkezik. A segítő szervezetek közreműködésével tanulócsoportjai a közel-múltban egy-egy hónapos, illetve hathetes gyakorlaton vehettek részt a Bolognához közeli Dozzán. Az iskola természetesen maga is fogadja a Szegedre érkező külföldi diákokat.

A diákok utazását az Europass-útlevelel is megkönnyíti, amelyet az országban elsőként a Hansági tizenöt tanulója vehetett át. A dokumentum utazási passzusként és a szakmai gyakorlatot igazoló dokumentumként is szolgál. Az Europass-útlevelet Magyarország uniós tagsága óta maga is kiadhatja.

A program folytatásának egyik biztosítéka, hogy az iskola a napokban nyerte el a pályázaton a Tempus Közalapítvány Európai Minőség Díját, amelynek segítségével újabb tanulók utazhatnak külföldi gyakorlatra. Hogy kik, azt az iskolai pályázatra jelentkezők közül választják ki.

NY. P.

Néhány büszke szakácstanuló

Fotó: Gyenes Kálmán